

prof.dr.sc. Zijad Duraković i suradnici

Udžbenici: Klinička toksikologija

Katalogizacija ISBN 953-97792-3-5 (400828058)

Sola dosis facit venenum (Paracelsus)

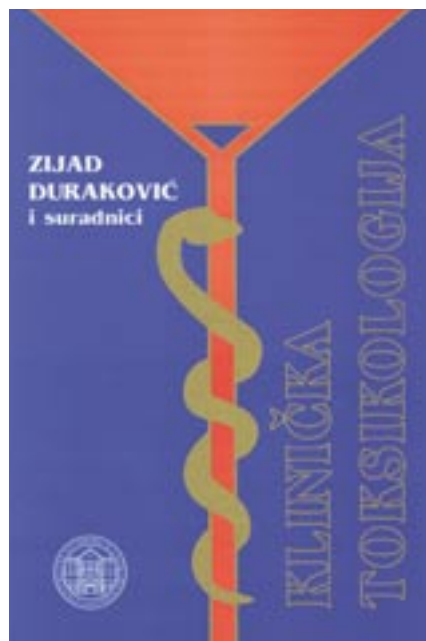
Nedavno je Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu predstavio novi udžbenik KLINIČKA TOKSIKOLOGIJA. Pisci knjige su 43 stručnjaka, nastavnici i suradnici Medicinskog i srodnih fakulteta i visokoškolskih ustanova, a nakladnik je Grafos iz Zagreba. Knjiga sadrži oko 600 stranica, 159 crteža i shema, 105 slika crno-bijelih i u boji, formata A4, u tvrdom uzevu.

O knjizi je govorio prof. dr. sc. Boris Labar, dekan Medicinskog fakulteta. Pretpostavlja da će se knjiga naći u rukama liječnika svih profila, a napose onih koji se bave praktičnom medicinom. Uz interniste, pedijatre, medicinare rada, infektologe, neurologe, psihijatre i sve ostale srodne struke, dobro će doći svima koji žele povećati znanje iz kliničke toksikologije.

Urednik, prof. dr. sc. Zijad Duraković iznio je podatak da se danas više od 100 000 kemijskih supstancija rabi u komercijalne svrhe. Na organizam čovjeka te supstancije mogu štetno djelovati na razne načine. U kontaktu s njima može se razviti akutno, subakutno ili kronično oštećenje, karcinogeno, mutageno ili teratogeno, udruženo i kombinirano, a u djelovanju mogu biti pogođeni pojedinci ili čitave populacije. Naveo je poznati primjer, kako obična kuhinjska sol, uz svoju ulogu u prehrani, može biti i lijek i otrov. Za lijekove je često, u izvještavanju o neželjenim, štetnim djelovanjima, teško utvrditi granice. Što bi pacijenti, primjerice, mislili o informacijama navedenim u uputama za uporabu nekog proizvoda gdje je naznačeno nepovoljno djelovanje: bolovi u želucu, mučnina, kvarenje zubiju u djece, opstipacija i glavobolja. Dugotrajna primjena može uzrokovati pretilost, hipertenziju i komplikacije kod dijabetesa. Potonje može dovesti, između ostalog, do nesvijesti, srčanog napadaja i udara, renalne insuficijencije. Čak je zabilježen i egzitus.” I ovdje se radi o prehrani, tj. o običnom šećeru. Stoga bi jedna takva knjiga trebala biti čvrst oslonac u svakodnevnom liječenju “otrovanih” i otrovanih bolesnika.

Recenzenti djela su ugledni stručnjaci tog područja, a jedan od njih je i akademik Marko Šarić. On je prikazao koncepciju knjige koja je napisana u 10 poglavlja:

1. Uvod, Dijagnostički i terapijski postupci, Intenzivno liječenje (Z. Duraković, T. Beritić, F. Plavšić)
2. Uzorak i analiza (F. Plavšić, Z. Lovrić, I. Tramišak, M. Bilušić, A. Wolf.Čoporda, B. Jurišić)

3. Otrovi (Z. Duraković, T. Beritić, F. Plavšić, I. Jukić, S. Bokan, M. Čubrilo-Turek, S. Turek, N. Čorović, M. Merkle, V. Gašparović, M. Gjurašin, M. Mišigoj-Duraković, D. Ivanović, A. Beus, S. Duraković, L. Duraković)
4. Otrovanja lijekovima (potonja dva poglavlja su i najopsežnija) (Z. Duraković, B. Vrhovac, Z. Rumboldt, J. Čulig, F. Pavičić, Ž. Reiner, I. Aganović, A. Roth, Lj. Hotujac, S. Junaci, F. Plavšić, M. Šagud, A. Mihaljević-Peleš, V. Medved, M. Mahnik)
5. Osobitosti otrovanja u trudnica, djece i u bolesnika tzv. starije dobi (Z. Duraković, B. Fivnar, N. Huzjak)
6. Životinjski otrovi (V. Srebočan, E. Srebočan)
7. Ionizirajuće zračenje, Interna kontaminacija (A. Duraković, Z. Duraković)
8. Ekotoksikologija, Genetska toksikologija (B. Kurelec, V. Garaj-Vrhovac)
9. Sudsko-medicinski aspekt smrtnih otrovanja, Kemijske nesreće, Hrvatsko zakonodavstvo o otrovima (J. Škavić, Z. Kovačić, F. Plavšić)
10. Antidoti i terapijski postupci (Z. Duraković)

Zainteresirani će u ovoj knjizi naći utemeljene principe i nove spoznaje u primijenjenoj toksikologiji, a mnogi će prihvatiti i novi način razmišljanja ekoznanosti koja je prema riječima B. Kurelca “preuzela teško breme rješavanja problema koje je čovječanstvo uzrokovalo svojim aktivnostima, a koji imaju za posljedicu takve globalne poremećaje koji prijete opstanku života na Zemlji”.

Margita Rušinić dr. med.